

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

Бања Лука, јануар 2016. године

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

Члан 1.

У Закону о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12), у члану 4. у тачки д) последије ријечи: „лицима“ брише се ријеч: „и“ и додаје запета.

У тачки ђ) последије ријечи: „другим органима“ додаје се запета и нове т. е), ж), з) и и) које гласе:

„е) отпорност на пожар је способност објекта или дијела објекта да за утврђено вријеме испуњава захтијевану носивост (Р) и/или интегритет (Е) и/или топлотну изолацију (И) и/или друго очекивано својство, како је прописано стандардима о испитивању и класификацији отпорности на пожар,

ж) евакуациони пут из објекта је пут који води од било које тачке у објекту до спољног простора или сигурног и безбједног простора у објекту,

з) коридор евакуације чине грађевинске конструкције зграде којима се ограничавају просторије за комуникацију (ходници, тампон-просторије, степеништа, вјетробрани, улаз и слично) и тако спречава продор пламена и дима из просторија за боравак и других просторија угрожених пожаром, а које имају такве карактеристике (отпорност и реакција на пожар, ширина, висина и друго) да омогућавају да лица затечена у пожару могу сигурно и безбједно (самостално или уз помоћ спасиоца) напустити објекат и

и) заштитни системи и уређаји су системи у функцији безбједности људи који бораве у објекту, објекта и ватрогасаца – спасилаца (стабилни системи за гашење пожара, стабилни системи за дојаву пожара, стабилни системи за детекцију експлозивних и запаљивих гасова, системи за контролу дима и топлоте, сигурносни системи напајања, инсталације хидрантске мреже за гашење пожара, као и мобилни уређаји за гашење пожара).“

Члан 2.

У члану 6. последије става 4. додају се нови ст. 5. и 6. који гласе:

„(5) У циљу стицања знања, вјештина и навика неопходних за унапређивање и учвршћивање позитивних ставова и понашања значајних за заштиту од пожара дјеце и ученика, надлежне школске и предшколске установе дужне су да у оквиру школских и предшколских програма утврде и спроведу програм едукације о заштити од пожара.

(6) Надзор над утврђивањем и спровођењем програма едукације о заштити од пожара спроводи министарство надлежно за послове просвете, које је дужно да обавијести Министарство о предузетим радњама из става 5. овог члана.“

Члан 3.

У члану 8. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Министар доноси рјешење за категорије I и II степена ризика угрожености од пожара, а надлежни Центар доноси рјешење за категорије III и IV степена ризика угрожености од пожара, којим се субјекти заштите од пожара разврставају у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.“

Члан 4.

У члану 9. у ставу 1. последије ријечи: „привредна друштва и друга правна лица“ додаје се запета и ријечи: „која су власници, односно корисници објеката или земљишта“, а ријечи: „са одговарајућим бројем“ замјењују се ријечима: „и одговарајући број“.

У ставу 2. последије ријечи: „привредна друштва и друга правна лица“ додаје се запета и ријечи: „која су власници, односно корисници објеката или земљишта“.

У ст. 3, 4. и 5. ријечи: „Субјекти заштите од пожара“ замјењују се ријечима: „Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници објекта или земљишта“.

Члан 5.

Послије члана 9. додаје се нови члан 9а. који гласи:

„Члан 9а.

Власници, односно корисници објекта који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансиони, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти, изузимајући стамбене објекте) дужни су да поднесу захтјев за категоризацију објекта у складу са чланом 8. овог закона у року од 15 дана од дана почетка рада, односно од дана добијања рјешења за рад од органа града, односно општине за наведени објекат.“

Члан 6.

У члану 13. последије става 5. додају се нови ст. 6. и 7. који гласе:

„(6) План заштите од пожара (градова и општина и привредних друштава и других правних лица, који су власници, односно корисници објекта или земљишта из члана 9. ст. 1. и 2. овог закона) мора бити усклађен са промјенама насталим као последица урбанистичких, техничко-технолошких и других промјена од значаја за заштиту од пожара кроз измјене и допуне плана заштите од пожара.

(7) На план заштите од пожара, као и на измјене и допуне, прибавља се сагласност надлежног Центра.“

Члан 7.

У члану 14. последије тачке ж) додаје се нова тачка з) која гласи:

„з) прорачун максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта,“.
Досадашње т. з) и и) постају т. и) и ј).

Члан 8.

Послије члана 14. додају се нови чл. 14а. и 14б. који гласе:

„Члан 14а.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници објекта или земљишта I и II категорије степена угрожености од пожара морају имати План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, а који морају бити истакнути на видљивом мјесту.

(2) Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници објекта или земљишта III и IV категорије степена угрожености од пожара, План евакуације и упутства за поступање у случају пожара доносе у складу са чланом 14б. овог закона, који морају бити истакнути на видљивом мјесту.

Члан 14б.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници пословних, индустријских и објекта јавне намјене и слободностојећих гаража, а разврстани су у III и IV категорију степена ризика угрожености од пожара, а који нису обавезни да имају План заштите од пожара према члану 9. овог закона, као и стамбене зграде доносе Правила заштите од пожара, која обухватају:

а) организацију технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде осигурана безбједна евакуација људи и имовине и спријечено његово ширење,

б) заштиту од пожара у зависности од намјене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара,
в) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара,
г) начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара,
д) права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мјера заштите од пожара и
ђ) прорачун максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта.
(2) На обавезе стамбене зграде не односе се т. а), б), г), д) и ђ) из става 1. овог члана.
(3) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка в) овог члана морају бити истакнути на видљивом мјесту.
(4) Субјекти из става 1. овог члана дужни су да поступају по прорачунима из Правила заштите од пожара.“

Члан 9.

У члану 16. у ставу 1. ријечи: „Просторним, урбанистичким, регулационим планом и урбанистичким пројектом“ замјењују се ријечима: „Документима просторног уређења“.

У тачки в) послје ријечи: „зоне“ ријеч: „и“ брише се и додаје запета.

У тачки г) послје ријечи: „пожара“ додаје се ријеч: „и“ и нова тачка д) која гласи:

„д) носиоци израде докумената просторног уређења дужни су да у посебној цјелини дефинишу мјере заштите од пожара и експлозије“.

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) У поступку израде и доношења докумената просторног уређења или у поступку њихове измјене или допуне прибавља се мишљење Министарства у погледу планираних мјера заштите од пожара.“

Члан 10.

У члану 17. у ставу 3. ријеч: „писано“ замјењује се ријечима: „у писаној форми“.

Члан 11.

У члану 19. послје става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„(3) Сви продори инсталација: електричних, водоводних, гријања, климатизације и вентилације, између пожарних сектора морају бити тако изведени да спречавају пролаз дима и топлоте из једног пожарног сектора у други.

(4) Сви материјали уграђени у зидове између пожарних сектора, као и ватроотпорни премази потребно је да имају мишљење из члана 31. овог закона, а њихова уградња мора бити повјерена привредном друштву или другом правном лицу овлашћеном од произвођача.“

Члан 12.

У члану 20. ст. 1, 2. и 3. мијењају се и гласе:

„(1) Уз захтјев за издавање грађевинске дозволе прилаже се и сагласност Министарства за предвиђене мјере и нормативе заштите од пожара у техничкој докуменатацији.

(2) Министарство у сједишту даје сагласност за грађење:

а) објеката за прераду нафте, нафтних деривата, запаљивих течности и гасова,

б) објеката за производњу експлозивних материја,

в) производних објеката у којима се на једном локалитету у више објеката обавља јединствен технолошки процес,

г) објеката за производњу електричне енергије,

д) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, био-гас, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталиране снаге изнад 50 kW,

ђ) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање,

- е) трафостанице напона изнад 110 kW,
- ж) тунела дужих од 1.000 m,
- з) међународних и магистралних продуктовода, гасовода и нафтовода за транспорт, гасовода називног радног натпритиска више од 16 бара, уколико прелазе најмање двије општине, магистралних и регионалних топлодалековода, објеката за производњу био-дизела,
- и) стадиона за 10.000 и више гледалаца, објеката конструктивног распона 50 m и више, објеката висине 50 m и више, силоса капацитета више од 10.000 m³,
- ј) постројења за третман опасног отпада, спаљивањем или хемијским поступцима, капацитета више од 70 t дневно,
- к) постројења за третман неопасног отпада спаљивањем, термичким и/или физичким, физичко-хемијским, хемијским поступцима, као и централних складишта и/или депонија за одлагање опасног отпада,
- л) регионалних депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје које има више од 200.000 становника,
- љ) аеродрома за јавни саобраћај,
- м) пристаништа, лука, марина и пристана (понтонa),
- н) јавне жељезничке инфраструктуре са прикључцима,
- њ) телекомуникационих објеката, односно мрежа, система или средстава који су од међународног и магистралног значаја који се граде на територији двију или више општина, закључно са главним капацитетима,
- о) далековода који се граде на територији двију или више општина,
- п) других објеката од посебног значаја за Републику и
- р) ауто-путева и брзих путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на ове путеве и граничних прелаза.

(3) Надлежни центар јавне безбједности Министарства (у даљем тексту: Центар) даје сагласност за грађење:

- а) објеката и простора намијењених за обављање пословних дјелатности,
- б) нафтовода, продуктовода и гасовода,
- в) трафостанице напона до 110 kW,
- г) далековода који се граде на територији општине,
- д) складишних објеката,
- ђ) производних објеката у којима се на једном локалитету у једном објекту обавља јединствен технолошки процес,
- е) тунела дужине од 200 m до 1.000 m,
- ж) објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансионци, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти),
- з) објеката здравствених установа, стационара и домова за смјештај лица са посебним потребама и објеката казнено-поправних установа,
- и) објеката блоковског типа и високих објеката,
- ј) надземних и подземних гаража за аутомобиле,
- к) телекомуникационих објеката (базних станица), односно мрежа, система или средстава који се граде на територији једне општине,
- л) депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје настањено до 200.000 становника,
- љ) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, биогас, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталисане снаге до 50 kW и
- м) објеката за експлоатацију, прераду и оплемењивање руда (површинске копове)."

Послије става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) Сагласност из члана 20. ст. 2. и 3. овог закона даје се за цијели објекат, а када се објекат гради по дијеловима за дио објекта, ако тај дио представља засебну техничку и функционалну цјелину и може се самостално користити, односно ако ће изградња цијелог објекта трајати дуже.“

У ставу 5. ријечи: „(“Службени гласник Републике Српске”, број 78/11)“ бришу се.
Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 6. и 7.

Члан 13.

У члану 21. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Прилог из става 1. тачка б) овог члана израђује се за сваки објекат или дио објекта или инсталације које су предмет пројектовања и садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа у складу са овим законом, са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.“

Став 3. брише се, а досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 3. и 4.

Члан 14.

У члану 22. последије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Елаборат из става 1. овог члана садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа у складу са овим законом, са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.“

Члан 15.

У члану 23. став 1. мијења се и гласи:

„(1) За израду елабората из члана 22. овог закона може се овласти организација која има најмање четири ангажована пројектанта који имају високу стручну спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова техничког смјера, најмање три године радног искуства у одговарајућој струци и положен стручни испит у тој струци, од којих најмање један пројектант мора да има положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.“

У ставу 2. последије ријечи: „сједишту“ додају се ријечи: „на период од пет година“.

Члан 16.

У члану 24. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Уз захтјев за издавање употребне дозволе изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља засебну техничку и функционалну цјелину и који се као такав може самостално користити прилаже се и сагласност Министарства којем се утврђује да су у њима спроведене мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији.“

У ставу 2. ријечи: „став 2.“ замјењују се ријечима: „ст. 2. и 5.“, а ријечи: „став 3.“ замјењују се ријечима: „ст. 3. и 5.“.

У ставу 4. последије ријечи: „Министарства“ додају се ријечи: „на период од пет година“.

Члан 17.

У члану 25. последије става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„(2) Системи за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се ствара запаљива прашина или паре масноће морају се редовно прегледати, а наведени системи чистити свака три мјесеца.

(3) Градови и општине на територији Републике Српске дужни су да донесу одлуку о формирању димњачарске службе или потпишу уговор са фирмама које врше ту дјелатност, која подразумијева обавезу једном годишње чишћења и контроле димоводних објеката и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објеката.“

Досадашњи став 2. постаје став 4.

Члан 18.

У члану 30. у ставу 4. последије ријечи: „стамбених објеката“ додају се ријечи: „и објеката“.

Послије става 4. додају се нови ст. 5. и 6. који гласе:

„(5) У високим објектима (осим стамбених зграда), у зградама архива и документације од посебних вриједности, у објектима у којима се обавља трговина, површине преко 3.500 m², у објектима који служе за изложбе, површине преко 1.000 m², музејима, биоскопима, позориштима, аеродромским зградама, површине преко 1.000 m², поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара).

(6) Уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, тако да се обезбиједи њихово стално и несметано функционисање.“

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 7. и 8.

Члан 19.

У члану 31. у ставу 2. послје ријечи: „става 1. овог члана“ и запете додају се ријечи: „као и услове за редовно испитивање и сервисирање“.

Члан 20.

У члану 32. у ставу 2. послје ријечи: „Министарства“ додају се ријечи: „на период од пет година“.

Члан 21.

У члану 36. у ставу 1. послје ријечи: „дужни су“ додаје се запета и ријечи: „а најкасније у року од 30 дана“.

Члан 22.

Послије члана 38. назив главе: „V ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНЕ СЛУЖБЕ“ мијења се и гласи: „V ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКЕ СЛУЖБЕ“.

Послије Главе V назив одјељка: „1. Ватрогасне јединице“ мијења се и гласи: „1. Ватрогасно-спасилачке јединице“.

Члан 23.

У члан 39. став 5. мијења се и гласи:

„(5) Ватрогасне јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.“

Члан 24.

У члану 41. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 25.

У члану 42. у ставу 2. ријечи: „општинској, односно градској“ замјењују се ријечју: „територијалној“.

Члан 26.

У члану 44. став 3. брише се.

Члан 27.

У члану 46. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Ватрогасне јединице из члана 44. овог закона доносе годишњи план и програм за стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца-спасилаца (у даљем тексту: ватрогасаца) и њихову спремност за брзо и ефикасно дјеловање у извршавању задатака, као и начин вршења провјере стручног знања ватрогасаца.“

У ставу 4. ријеч: „професионални“ брише се.

Став 5. брише се.

Члан 28.

У члану 47. у ставу 1. ријечи: „Професионалне и добровољне ватрогасне јединице“ замјењују се ријечима: „Ватрогасне јединице“.

У ставу 2. ријечи: „Професионалне ватрогасне јединице“ замјењују се ријечима: „Ватрогасне јединице“, а ријечи: „обавијесте надлежни Центар“ замјењују се ријечима: „доставе извјештај о интервенцији у надлежни Центар“.

Члан 29.

У члану 49. у ставу 1. ријечи: „Професионална ватрогасна јединица и добровољна ватрогасна јединица“ замјењују се ријечима: „Ватрогасне јединице“.

Послије става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„(6) Ватрогасне јединице морају да обезбиједe минимум ватрогасне опреме на основу Плана заштите од пожара града, односно општине.“

Члан 30.

У члану 50. у ставу 1. ријеч: „професионалној“ брише се, а послије ријечи: "јединици" додају се ријечи: „из члана 44. овог закона“.

У члану 50. у тачки б) ријечи: „25 година“ замјењују се ријечима: „21 годину“.

Члан 31.

У члану 51. послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Старјешина из члана 42. став 1. овог закона дужан је да у року од шест мјесеци од дана именованга положи стручни испит за руководиоца акције гашења пожара.“

Досадашњи ст. 3 и 4. постају ст. 4 и 5.

Члан 32.

У члан 52. у ставу 1. ријечи: „став 3.“ замјењују се ријечима: „ст. 3. и 4.“, а послије ријечи: „именује“ додаје се ријеч: „надлежни“.

Члан 33.

У члану 53. став 1. мијења се и гласи:

„(1) У ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона рад се одвија у смјенама, с тим што рад у једној смјени не може трајати дуже од 12 часова.“

Члан 34.

У члану 54. став 2. брише се.

Члан 35.

У члану 56. у ставу 2. ријечи: „став 3.“ замјењују се ријечима: „став 4.“.

У ставу 3. ријечи: „ст. 1. и 3.“ замјењују се ријечима: „ст. 1. и 4.“.

Члан 36.

У члану 72. послије става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„(6) Надлежна организациона јединица Министарства врши надзор над примјеном прописа заштите од пожара у техничкој документацији за грађење објеката и изграђених објеката, у поступку давања сагласности из чл. 20. и 24. овог закона, као и преглед документације и контролу усаглашености документације и стварног стања објеката, у поступку категоризације угрожености од пожара.“

Члан 37.

У члану 73. у ставу 1. ријечи: „општинске, односно градске организационе јединице за заштиту од пожара посредством радника територијалне“ замјењују се ријечима: „ватрогасне јединице из члана 44. овог закона посредством радника“.

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) Послове из става 1. овог члана могу вршити само руководиоци акције гашења пожара.“

Члан 38.

У члану 79. у ставу 2. ријечи: „Законом о цивилној заштити“ замјењују се ријечима: „Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама“.

Члан 39.

У члану 80. у ставу 1. ријечи: „Законом о цивилној заштити (‘Службени гласник Републике Српске’, бр. 26/02, 39/03 и 29/10)“ замјењују се ријечима: „Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама“.

Члан 40.

У члану 83. у ставу 1. тачка а) мијења се и гласи:

„а) не утврди прописану организацију (члан 9) и не поднесе захтјев за прописану категоризацију (члан 9а),“.

У тачки б) ријечи: „(члан 21. став 3. и члан 23. став 1)“ замјењују се ријечима: „(чл. 21. и 22)“.

Послије става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) Новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ казниће се одговорно лице у јединици локалне самоуправе:

а) уколико не спроведе предвиђене мјере из члана 25. став 3. овог закона,

б) уколико не обезбиједи бројност ватрогасаца из члан 49. став 1. овог закона и

в) уколико не обезбиједи услове из члана 49. ст. 5. и 6. овог закона.“

Члан 41.

У члану 84. став 1. у тачки л) ријечи: „став 2.“ бришу се.

У тачки м) последије ријечи: „(члан 67. став 3)“ ријеч: „и“ брише се и додаје запета.

У тачки н) последије ријечи: „закона“ додаје се ријеч: „и“ и нове т. њ) и о) које гласе:

„њ) уколико не спроведе мјере заштите од пожара (члан 74) и

о) не донесу Правила заштите од пожара (члан 14б)“.

Члан 42.

Послије члана 86. додаје се нови члан 86а. који гласи:

„Члан 86а.

Организације које посједују одобрење за израду елабората из члана 22. став 1. овог закона, дужне су да покрену поступак за издавање овлашћења у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.“

Члан 43.

Послије члана 87. додаје се нови члан 87а. који гласи:

„Члан 87а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о изгледу и садржају пројекта за техничко опремање ватрогасних јединица из члана

81. става 10. овог закона и Правилник о програму и начину припремања и полагања стручног испита радника који раде на пословима спровођења заштите од пожара.“

Члан 44.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: _____

Датум: _____

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара садржан је у одредбама Амандмана XXXII став 1. т. 2. и 13. на члан 68. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република обезбјеђује безбједност и заштиту животне средине и члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22/01-021-825/15 од 20. новембра 2015. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII став 1. т. 2) и 13) на члан 68. Устава Републике Српске према којем Република уређује и обезбјеђује безбједност и заштиту животне средине, те у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина, између осталог, доноси законе, друге прописе и опште акте.

Програмом рада Владе Републике Српске за 2015. годину предвиђено је доношење овог закона.

Обрађивач закона је у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа навео разлоге због којих се приступило изради Закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара. Тако је наведено да се овим измјенама желе додатно заштити од пожара објекти у којима се окупља већи број лица, омогућити оснивање димњачарске службе, повећати одговорност пројектаната заштите од пожара и пројектантских кућа које израђују елаборате мјера заштите од пожара, подићи ниво свијести о заштити од пожара код дјеце и омладине, повећати ефикасност гашења пожара измјеном посебних услова за заснивање радног односа за ватрогасце.

У вези с тим, Нацртом закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара прописују се обавезе надлежних школских и предшколских установа да спроведу и програм едукације о заштити од пожара. Такође, стварају се правне претпоставке којима се омогућава категоризација нивоа степена угрожености од пожара објеката намијењених за јавну употребу, у којима борави већи број лица. Исто тако, прописује се обавеза усклађивања Плана заштите од пожара са урбанистичким, техничко-технолошким и другим промјенама од значаја за заштиту од пожара. С тим у вези, прописана је обавеза носиоца израде просторних, урбанистичких, регулационих планова и урбанистичких пројеката да дефинишу и мјере заштите од пожара и експлозија. Осим тога, обавезују се привредна друштва и друга правна лица I, II, III и IV категорије угрожености од пожара да донесу План евакуације и упутства за поступање у случају пожара.

У односу на важећа законска рјешења, предложеним измјенама додатно се обезбјеђује заштита од пожара објеката у којима се налази архива и документација од посебне вриједности, објектима у којима се обавља трговина, површине преко 3.500 m², објектима који служе за изложбе, површине преко 1.000 m², музејима, биоскопима, позориштима, аеродромским зградама, површине преко 1.000 m², поред осталог, предвиђа се и уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара. Такође, у односу на важеће законско рјешење, измјењен је и начин прикупљања и расподјеле новчаних средстава потребних за опремање ватрогасних јединица.

Секретаријат је размотрио предметни Закон и у складу са својим овлашћењима упутио обрађивачу примједбе које су се односиле на начин писања измјена и допуна Закона. Обрађивач Закона прихватио је примједбе и сугестије овог секретаријата.

Полазећи од тога да се овим законом уређује материја која је од интереса и за друга министарства, сматрамо да је о предложеним законским рјешењима потребно прибавити мишљење и од министарства надлежног за индустрију енергетику и рударство, министарства надлежног за уређење простора, грађевинарства и екологију и министарства надлежног за финансије.

Обрађивач Закона је у образложењу навео да је поступио у складу са чланом 37. став 1. тачка ђ) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске”, бр. 123/08 и 73/12), и утврдио да је овај закон од интереса за јавност, те да ће сходно томе Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара објавити на интернет страници Министарства.

С обзиром на то да постоји уставни основ за доношење овог закона и да је усаглашен са правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона, мишљење је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара може упутити Влади на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу, број: 17.03-020-2797/15 од 02.12.2015. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредби Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара, установљено је да постоје извори права ЕУ релевантни за предметну материју, те да је исте обрађивач у свом раду узео у обзир, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађено“.

Материју Нацрта, у дијелу примарних извора права ЕУ, уређују:

- Уговор о функционисању Европске уније, Дио трећи – Политике и унутрашње дјеловање Уније, Наслов X - Социјална политика, чл. 151, 153. и 156. / *Treaty on functioning of the European Union, Part Three - Union policies and internal actions, Title X - Social Policy, Article 151, 153, 156,*
- Повеља о основним правима Европске уније, Наслов IV – Солидарност, члан 31 – Поштени и правични услови рада / *Charter of Fundamental Rights of the European Union, Title IV – Solidarity, Article 31 - Fair and just working conditions.*

У дијелу секундарних извора права ЕУ релевантних за предметну материју Нацрта обрађивач је узео у обзир Директиву Савјета 89/391/ЕЕС Европског парламента од 12. јуна 1989. године о увођењу мјера за потицање побољшања безбједности и здравља радника на раду, (89/391/ЕЕС)/ *Council Directive of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (89/391/EEC).*

Одредбама члана 6. Директиве обавезују се послодаваци да предузму мјере заштите сигурности и здравља радника, укључујући подузимање мјера избјегавања ризика, процјене неизбјежних ризика, сузбијања узрока ризика, прилагођавања рада појединцу, пружања релевантних информација и одржавања потребних обука. Наведене одребе Директиве дјелимично су преузете одредбама чл. 5. и 6. Нацрта којима се прописује обавеза категоризације степена ризика од пожара објеката за јавну употребу као и обавеза усклађивања плана заштите од пожара након урбанистичких и техничко-технолошких промјена на објектима.

Примјери преузимања садржани су у упоредном приказу усклађености Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара са правном тековином Европске уније и правним актима Савјета Европе.

Израда предметног нацрта предвиђена је Акционим планом усклађивања законодавства Републике Српске са правном тековином европске уније и правним актима Савјета Европе за 2015. годину. Позивамо обрађивача да у складу са тачком IV Одлуке о поступку усклађивања

законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније и правним актима Савјета Европе, омогући учешће Министарства за економске односе и регионалну сарадњу у изради Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара.

Напомињемо да ће се доношењем предметног закона дјелимично испунити обавезе из члана 77. ССП, које се односе на сарадњу уговорних страна у области усклађивања законодавства у области рада и заштите здравља и безбједности на раду.

IV ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу упознало се са Нацртом закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара и попуњеним Обрасцем о спровођењу скраћеног ПУП-а у припреми и изради нацрта/приједлога прописа и увидом у достављене материјале, констатује сљедеће:

У погледу усклађености прописа са стратешким документима и програмом рада Владе Републике Српске и Народне скупштине Републике Српске, обрађивач је навео да је Нацрт планиран Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2015. годину.

У вези са постојећим стањем и проблемом, обрађивач је навео да су уочени одређени проблеми у примјени одредаба важећег Закона о заштити од пожара у пракси, који се огледају у сљедећем: недостатак одговарајућих механизма за спровођење адекватних мјера заштите од пожара у јавним објектима и превентивних мјера у стамбено пословним објектима, изостанак законског регулисања обавезе испитивања и атестирања система за вентилацију и климатизацију, као и димовода, подјела прикупљених средстава, према важећем Закону се не врши на солидаран начин и одређени појмови и термини нису усклађени са стандардима у региону и међународним стандардима.

У вези са циљевима који се желе постићи доношењем закона, обрађивач је навео као општи циљ подизање безбједности лица и имовине, а као посебне циљеве, усклађивање одређених појмова са стандардима у региону и међународним стандардима, прецизније дефинисање појединих одредби Закона, подизање нивоа свијести о значају мјера заштите од пожара у јавним објектима и превентивних мјера у стамбено пословним објектима, утврђивање обавезе испитивања и атестирања система за вентилацију и климатизацију, као и димовода и адекватна расподјела средстава од пословног прихода привредних друштава и других правних лица.

У погледу процеса консултација, обрађивач је навео да је текст Нацрта овог закона израдила Радна група формирана рјешењем министра унутрашњих послова. Након усвајања Нацрта, исти ће бити објављен на званичној интернет страници МУП РС, ради достављања евентуалних примједби и сугестија.

У дијелу Обрасца који се односи на утврђивање опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је регулаторна промјена једина опција која може допринијети дефинисању проблема и постизању очекиваних циљева.

У вези са утицајем на пословно окружење, утицајем на јавни буџет, утицајем на здравствени и социјални статус грађана, те утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео да предложени Закон неће имати утицаја.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да ће регулаторне промјене повећати ниво безбједности заштите од пожара лица и имовине, кроз наметање обавезе чишћења и периодичног одржавања система за вентилацију и климатизацију, као и димоводне канале.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да ће Републички ниво власти спроводити Закон а за примјену истог одговоран је МУП РС. (основне и унутрашње организационе јединице у МУП РС чији је дјелокруг рада спровођење управног поступка из области заштите од

пожара) и Републичка управа за инспекцијске послове, која ће вршити послове инспекцијског надзора. Овај Закон је усклађиван са Директивом Савјета 83/391/ЕЕЗ Европског парламента од 12. јуна 1989. године о увођењу мјера за потицање побољшања безбједности и здравља радника на раду у сегменту заштите од пожара.

Обрађивач је навео да Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара не дефинише увођење нове формалности и/или измјену и укидање постојећих формалности.

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу утврдило је да обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, попунио Образац и поступио у складу са методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о заштити од пожара објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 71/12), а почео је да се примјењује од 4. августа 2012. године.

Програмом рада Владе Републике Српске за 2015. годину предвиђена је израда новог текста Закона о заштити од пожара. Међутим, након анализе важећег Закона и разматрања потребних регулаторних промјена утврђено је да се циљ може постићи измјенама и допунама важећег Закона.

Анализом ефеката примјене Закона о заштити од пожара, уочена је потреба за измјеном и допуном појединих норми, да би се на што бољи и ефикаснији начин достигли циљеви који су се жељели постићи његовим усвајањем.

Наиме, разлози за доношење Закона о измјенама и допунама Закона односе се на потребу прописивања обавезе власницима објеката у којима се окупља већи број лица да спроведу адекватне мјере заштите од пожара за које је потребна сагласност Министарства унутрашњих послова Републике Српске, затим прописивање обавезе за јединице локалне самоуправе да формирају димњачарске службе, повећање одговорности пројектаната заштите од пожара и пројектантских кућа које израђују елаборате мјера заштите од пожара, подизање нивоа свијести о заштити од пожара код дјецe и омладине прописивањем обавезе за предшколске и школске установе за утврђивање и спровођење програма едукације заштите од пожара.

Такође, у циљу повећања ефикасности гашења пожара увидјела се потреба за промјеном посебних услова за заснивање радног односа за ватрогасце, на начин да се добна граница смањи са 25 година на 21 годину, те да се прецизније дефинише дјелокруг рада ватрогасно-спасилачких јединица, као и опис послова ватрогасаца-спасилаца, односно нормативно прилагођавање стварном стању, јер ватрогасци више не интервенишу само у случају пожара, већ и у осталим спасилачким акцијама.

Узимајући у обзир наведено, у складу са чланом 56. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), приступило изради Закона о измјенама и допунама важећег Закона о заштити од пожара.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У члану 1. допуњен је члан 4. новим т. е), ж), з) и и) којима су објашњени нови појмови: тачком е) отпорност на пожар, тачком ж) евакуациони пут, тачком з) коридор евакуације и тачком и) заштитни системи и уређаји.

Чланом 2. допуњен је члан 6. новим ст. 5. и 6. којим је прописана обавеза за надлежне школске и предшколске установе да у оквиру својих програма утврде и спроведу програм едукације о заштити од пожара, те да надзор над спровођењем овог програма спроводи министарство надлежно за послове просвјете и дужност обавјештавања Министарства унутрашњих послова о предузетим радњама, са циљем подизања свијести код дјецe и омладине у области заштите од пожара.

У члану 3. измијењен је члан 8. став 2. којим је прописано да министар унутрашњих послова доноси рјешење за категорије I и II степена ризика угрожености од пожара, а надлежни

Центар и рјешење за категорије III и IV степена ризика угрожености од пожара, којим се субјекти заштите од пожара разврставају у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

Чланом 5. допуњен је нови члан 9а. којим је прописана обавеза власницима, односно корисницима објекта који су намијењени за јавну употребу у којима борави већи број лица, за подношење захтјева за категоризацију нивоа степена угрожености од пожара, у циљу подизања нивоа заштите од пожара у објектима у којима се окупља већи број лица.

Чланом 6. допуњен је члан 13. са новим ст. 6. и 7. којим је прописано да План заштите од пожара мора бити усклађен са промјенама насталим као посљедица урбанистичких, техничко-технолошких и других промјена од значаја за заштиту од пожара кроз измјене и допуне Плана заштите од пожара, те да се за наведени План и његове измјене прибавља сагласност надлежног центра јавне безбједности.

Чланом 7. допуњен је члан 14. са новом тачком з) којом је утврђен прорачун максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта.

Чланом 8. прописани су нови чл. 14а. и 14б. којима је прописана обавеза за привредна друштва и друга правна лица I, II, III и IV категорије да морају имати План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, те да субјекти III и IV категорије доносе наведени план и упутство на основу Правила заштите од пожара.

Чланом 9. допуњен је члан 16. новом тачком д) којом је прописано да су носиоци израде докумената просторног уређења дужни да у посебној цјелини дефинишу мјере заштите од пожара и експлозија.

Чланом 11. допуњен је члан 19. са новим ст. 3. и 4. којима је прописано да сви продори инсталација између пожарних сектора морају бити изведени да спречавају пролаз дима и топлоте из једног пожарног сектора у други, као и да сви материјали уграђени у зидове, те ватроотпорни премази између пожарних сектора, потребно је да имају мишљење Министарства у сједишту.

Чланом 12. измијењен је члан 20. став 1. на начин да је прописано да се уз захтјев за издавање грађевинске дозволе прилаже и сагласност Министарства, став 2. у тачки е) и љ), тако што је прописано да Министарство у сједишту даје сагласност за грађење трафостанице напона изнад 110 kw и аеродрома за јавни саобраћај. Исти став допуњен је тачком р) којом се наведена сагласност односи и на грађење ауто-путева и брзих путева, путних објеката и саобраћајних прикључака. У истом члану став 3. измијењена је тачка в) тако што је прописано да надлежни ЦЈБ Министарства даје сагласност за грађење трафостанице напона до 110 kw. У истом ставу брисана је тачка ј) и додате су нове т. к), л), љ) и м). Исти члан допуњен је ставом 5. којим је прописано да се сагласност из ст. 2. и 3. члана 20. даје за цијели објекат, а када се објекат гради по дијеловима за дио објекта, ако тај дио представља економско-техничку цјелину и може се самостално користити, односно ако ће изградња цијелог објекта трајати дуже.

Чланом 13. измијењен је у члану 21. став 2. који прописује да прилог уз техничку документацију привредних друштава и других правних лица садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.

Чланом 14. допуњен је члан 22. ставом 3. којим је прописано да елаборат из става 1. овог члана садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа у складу са овим законом са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара, у циљу подизања одговорности пројектаната приликом израде елабората мјера заштите од пожара.

Чланом 15. у члану 23. измијењен је став 1. којим је прописано да за израду елабората из члана 22. овог закона може се овласти организација која има најмање четири ангажована пројектанта који имају високу школску спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова техничког смјера, најмање три године радног искуства у одговарајућој струци и положен стручни испит у тој струци, од којих најмање један пројектант мора да има положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

Чланом 17. допуњен је члан 25. новим ст. 2. и 3. којима је прописано да се системи за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се стварају запаљива прашина или паре масноће морају редовно прегледати, а наведени системи чистити свака три мјесеца, те да су

јединице локалне самоуправе на територији Републике Српске дужне донијети одлуку о формирању димњачарске службе или потписати уговор са фирмама које врше ту дјелатност која подразумева обавезу једном годишње чишћења и контроле димоводних објеката и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објеката.

Чланом 18. допуњен је члан 30. новим ст. 5. и 6. којима је прописано да у високим објектима (осим стамбених зграда), у зградама архива и документације од посебних вриједности, у објектима у којима се обавља трговина површине преко 3.500 m², у објектима који служе за изложбе површине преко 1.000 m², музејима, биоскопима, позориштима, аеродромским зградама површине преко 1.000 m², поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара), као и да се уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара морају одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, тако да се обезбиједи њихово стално и несметано функционисање.

Чланом 19. измијењен је у члану 31. став 2. којим је прописано да је за стављање у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија из става 1. овог члана, као и услове за редовно испитивање и сервисирање потребно прибавити мишљење Министарства у сједишту, у циљу прецизнијег дефинисања одговорности и обавезе увозника да посједује адекватну сервисну службу.

Чланом 22. измијењен је назив пете главе и првог одјелка ове главе.

Чланом 23. измијењен је члан 39. став 5. којим је прописано да ватрогасне јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама..

Чланом 24. брисани су ст. 2. и 3. члана 41.

Чланом 25. у члану 42. ставу 2. ријечи: „општинској, односно градској“ замијењене су ријечју: „територијалној“.

Чланом 26. брисан је став 3. члана 44.

Чланом 27. измијењен је у члану 46. став 1. којим је прописано да ватрогасне јединице доносе годишњи план и програм за стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца. У истом члану став 5. је брисан.

Чланом 29. допуњен је члан 49. новим ставом 6. којим је прописано да ватрогасне јединице морају да обезбиједу минимум ватрогасне опреме на основу Плана заштите од пожара.

Чланом 30. измјењен је члан 50. став 1. у тачки б) тако што је као посебан услов за заснивање радног односа за ватрогасце добна граница за заснивање радног односа смањена са 25 година на 21 годину, у циљу подмлађивања ватрогасаца, с обзиром на специфичност послова које обављају (осим гашења пожара и учествовање у спасилачким акцијама).

Чланом 31. допуњен је члан 51. новим ставом 3. којим је прописано да је старјешина територијалне ватрогасне јединице дужан да у року од шест мјесеци од дана именовања да положи стручни испит за руководиоца акције гашења пожара.

Чланом 33. измијењен је члан 53. став 1. којим је прописано да се у територијалним ватрогасним јединицама рад одвија у смјенама, те да једна смјена не може трајати дуже од 12 сати.

Чланом 34. у члану 54. брисан је став 2.

Чланом 36. допуњен је члан 72. новим ставом 6. којим је прописано да надлежна организациона јединица Министарства врши надзор над примјеном прописа заштите од пожара у техничкој документацији за грађење објеката и изграђених објеката, у поступку давања сагласности, као и преглед документације и контролу усаглашености документације и стварног стања објеката, у поступку категоризације угрожености од пожара.

Чланом 37. измијењен је члан 73. став 2. којим је прописано да послове из става 1. овог члана могу вршити само руководиоци акције гашења пожара.

Чланом 40. мијењан је члан 83. у ставу 1. тачка а) којом је прописано да ће се новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казнити за прекршај привредно друштво или друго правно лице, уколико не утврди прописану организацију из члана 9. овог закона и не поднесе захтјев за прописану категоризацију из члан 9а. овог закона. Исти члан допуњен је новим ставом 5. којим је

прописано да ће се новчаном казном од 500 до 3.000 КМ казнити одговорно лице у јединицама локалне самоуправе, уколико не спроведе мјере прописане чланом 25. став 3. овог закона, затим не обезбиједи бројност ватрогасаца из члана 49. став 1. и уколико не обезбиједи услове из члана 49. ст. 5. и 6.

Чланом 41. допуњен је члан 84. новом тачком њ) којом је прописано да ће се новчаном казном казнити за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако не донесу Правила заштитите од пожара.

Чланом 42. додат је нови члан 86а. којим је прописано да су организације које посједују одобрење за израду елабората дужне обновити своје рјешење у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 43. додат је нови члан 87а. којим је прописано да ће министар у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о изгледу и садржају пројекта за техничко опремање ватрогасних јединица и Правилник о програму и начину припремања и полагања стручног испита радника који раде на пословима спровођења заштите од пожара.

Чланом 44. прописано је ступање на снагу овог закона.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 37. став 1. тачка њ) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске”, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Закона о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара је утврдио да је овај закон од интереса за јавност.

Текст Закона објавиће се на интернет страници (www.vladars.net) са остављеним роком од осам дана, ради достављања примједби и сугестија.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

(Текст предложених измјена и допуна уграђених у основни текст Закона)

Члан 4.

Изрази употребљени у овом закону имају сљедећа значења:

а) пожар – процес неконтролисаног сагоријевања гориве материје којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина, а који је карактеристичан по истовременом отпуштању топлоте, дима, токсичних гасова и пламена,

б) пожарни сектор – граница ширења пожара која се одређује на основу анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта у којем се одређује,

в) димовод – унутрашњи дио димњака кроз који се одводи дим,

г) територијална ватрогасна јединица је врста професионалне ватрогасне јединице која се оснива на подручју општине или града,

д) предузетна ватрогасна јединица је врста професионалне ватрогасне јединице која се оснива у привредним друштвима и другим правним лицима,

ђ) добровољна ватрогасна јединица је врста ватрогасне јединице која се формира у јединицама локалне самоуправе, ватрогасним друштвима, привредним друштвима, другим правним лицима, републичким органима управе или другим органима,

е) **отпорност на пожар је способност објекта или дијела објекта да за утврђено вријеме испуњава захтевану носивост (Р) и/или интегритет (Е) и/или топлотну изолацију (И) и/или друго очекивано својство, како је прописано стандардима о испитивању и класификацији отпорности на пожар,**

ж) **евакуациони пут из објекта је пут који води од било које тачке у објекту до спољног простора или сигурног и безбједног простора у објекту,**

з) **коридор евакуације чине грађевинске конструкције зграде којима се ограничавају просторије за комуникацију (ходници, тампон-просторије, степеништа, вјетробрани, улаз и сл.) и тако спрјечава продор пламена и дима из просторија за боравак и других просторија угрожених пожаром, а које имају такве карактеристике (отпорност и реакција на пожар, ширина, висина и др.) да омогућавају да особе затечене у пожару могу сигурно и безбједно (самостално или уз помоћ спасиоца) напустити објекат и**

и) **заштитни системи и уређаји су системи у функцији безбједности људи који бораве у објекту, објекта и ватрогасаца – спасилаца (стабилни системи за гашење пожара, стабилни системи за дојаву пожара, стабилни системи за детекцију експлозивних и запаљивих гасова, системи за контролу дима и топлоте, сигурносни системи напајања, инсталације хидрантске мреже за гашење пожара, као и мобилни уређаји за гашење пожара).**

Члан 6.

(1) Субјекти заштите од пожара дужни су да у спровођењу мјера заштите од пожара поступају у складу са овим законом, плановима заштите од пожара и општим актима субјеката заштите од пожара.

(2) У извршавању обавеза из става 1. овог члана остварује се сарадња са овлашћеним привредним друштвима и другим правним лицима из члана 23. овог закона и привредним друштвима и правним лицима која су стручно оспособљена и регистрована за вршење дјелатности заштите од пожара.

(3) Директор привредног друштва или другог правног лица, односно руководилац који руководи републичким органом управе или другим органом, руководни радници у привредном друштву и правном лицу, односно радници са посебним овлашћењима у републичком органу управе, сваки у свом дјелокругу одговорни су за организовање и спровођење заштите од пожара,

посебно за примјену прописаних и наложених мјера, одржавање у исправном стању и намјенску употребу опреме и средстава за гашење пожара, као и за упознавање радника са опасностима од пожара у вези са њиховим пословима и задацима.

(4) Сваки грађанин који примијети пожар или непосредну опасност од пожара дужан је да га угаси или отклони непосредну опасност од пожара, ако то може учинити без опасности за себе или другог.

(5) У циљу стицања знања, вјештина и навика неопходних за унапређивање и учвршћивање позитивних ставова и понашања значајних за заштиту од пожара дјете и ученика, надлежне школске и предшколске установе дужне су да у оквиру школских и предшколских програма утврде и спроведу програм едукације о заштити од пожара.

(6) Надзор над утврђивањем и спровођењем програма едукације о заштити од пожара спроводи министарство надлежно за послове просвјете, које је дужно обавјестити Министарство унутрашњих послова о предузетим радњама из става 5. овог члана.

Члан 8.

(1) Ради утврђивања одговарајуће организације и предузимања других мјера потребних за успјешно функционисање и спровођење мјера заштите од пожара, субјекти заштите од пожара разврставају се у четири категорије I, II, III и IV степена ризика угрожености од пожара, а зависно од технолошког процеса, врсте материјала који производе, прерађују или ускладиштавају, врсте материјала употријебљеног за изградњу објекта и значаја објекта.

(2) Министар доноси рјешење за категорије I и II степена ризика угрожености од пожара, а надлежни Центар доноси рјешење за категорије III и IV степена ризика угрожености од пожара, којим се субјекти заштите од пожара разврставају у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

(3) Министар доноси прописе о условима, основима и мјерилима за разврставање привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа и предузетника, у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

(4) У одређеним случајевима, министар може одредити, због привредног, културног, историјског и другог значаја дјелатности које врше субјекти заштите од пожара да они буду разврстани у категорију непосредно вишег степена ризика угрожености од пожара.

Члан 9.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници објекта или земљишта, разврстана у категорију I степена ризика угрожености од пожара дужна су да донесу план заштите од пожара и да имају властиту ватрогасну јединицу и одговарајући број радника на организовању и спровођењу превентивних мјера заштите од пожара.

(2) Привредна друштва и друга правна лица, која су власници, односно корисници објекта или земљишта, разврстана у категорију II степена ризика угрожености од пожара обавезна су да донесу планове заштите од пожара и да имају одговарајући број радника ради вршења послова сталног дежурства, непосредног гашења пожара и спровођења превентивних мјера заштите од пожара ради организовања службе заштите од пожара.

(3) Привредна друштва и друга правна лица која су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстани у категорију III степена ризика угрожености од пожара обавезни су да имају најмање једног радника који непосредно организује и спроводи превентивне мјере заштите од пожара.

(4) Привредна друштва и друга правна лица која су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстани у категорију IV степена ризика угрожености од пожара морају да имају најмање једног радника задуженог за организовање и спровођење превентивних мјера заштите од пожара или уговор са овлашћеном установом.

(5) Привредна друштва и друга правна лица која су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстани у категорије из ст. 1. до 4. овог члана доносе општи акт о заштити од пожара.

Члан 9а.

Власници, односно корисници објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансионери, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти, изузимајући стамбене објекте) дужни су да поднесу захтјев за категоризацију објеката у складу са чланом 8. овог закона у року од 15 дана од дана почетка рада, односно од дана добијања рјешења за рад од органа града, односно општине за наведени објекат.

Члан 13.

(1) Организовање и спровођење заштите од пожара врши се на основу овог и других закона и прописа донесених на основу закона и општинских аката, као и планова заштите од пожара.

(2) У складу са законом и другим прописима, план заштите од пожара на нивоу општине доноси скупштина општине, а скупштина града доноси план заштите од пожара на нивоу града, односно општина у саставу града.

(3) Планове заштите од пожара доносе привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, у складу са овим законом, одлукама и плановима заштите од пожара општине и другим прописима.

(4) План заштите од пожара у привредним друштвима и другим правним лицима доноси одговарајући орган управљања, а у републичким органима управе и органима општине, односно града, руководиоца који руководи тим органом.

(5) Републички органи управе, град и општина, у складу са својим правима и дужностима, утврђеним законом, брину се о успјешном функционисању заштите од пожара и спровођењу прописаних мјера од привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа, предузетника и других физичких лица и врше друге законом одређене послове у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара.

(6) План заштите од пожара (градова и општина и привредних друштава и других правних лица која су власници, односно корисници објеката или земљишта из члана 9. ст. 1. и 2. овог закона) мора бити усклађен са промјенама насталим као посљедица урбанистичких, техничко-технолошких и других промјена од значаја за заштиту од пожара кроз измјене и допуне плана заштите од пожара.

(7) На план заштите од пожара као и на измјене и допуне, прибавља се сагласност надлежног Центра.

Члан 14.

(1) У плановима заштите од пожара утврђују се:

- а) процјена угрожености од пожара,
- б) организација заштите од пожара,
- в) начин употребе ватрогасних јединица,
- г) систем обавјештавања,
- д) поступак у случају пожара,
- ђ) техничка опрема и средства за гашење пожара,
- е) начин снабдијевања водом,
- ж) путеви, пролази и прилази,
- з) прорачун максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта,**
- и) сарадња са другим ватрогасним јединицама, јединицама и формацијама Оружаних снага Босне и Херцеговине и**
- ј) друге мјере потребне за успјешно функционисање и унапређивање заштите од пожара и спровођење надзора над извршавањем мјера заштите од пожара.**

(2) Методологију за израду планова заштите од пожара у складу са одредбама става 1. овог члана утврђује министар.

Члан 14а.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која су власници, односно корисници објеката или земљишта I и II категорије степена угрожености од пожара морају имати План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, а који морају бити истакнути на видљивом мјесту.

(2) Привредна друштва и друга правна лица која су власници, односно корисници објеката или земљишта III и IV категорије степена угрожености од пожара План евакуације и упутства за поступање у случају пожара доносе у складу са чланом 14б. овог закона, који морају бити истакнути на видљивом мјесту.

Члан 14б.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, који су власници, односно корисници пословних, индустријских и објеката јавне намјене и слободностојећих гаража, а разврстани су у III и IV категорију степена ризика угрожености од пожара, а који нису у обавези да имају План заштите од пожара према члану 9. овог закона, као и стамбене зграде доносе Правила заштите од пожара која обухватају:

а) организацију технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбјеђена безбједна евакуација људи и имовине и спријечено његово ширење,

б) заштиту од пожара у зависности од намјене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара,

в) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара,

г) начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара,

д) права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мјера заштите од пожара и

ђ) прорачун максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта.

(2) На обавезе стамбене зграде не односе се т. а), б), г), д) и ђ) из става 1. овог члана.

(3) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка в) овог члана морају бити истакнути на видљивом месту.

(4) Субјекти из става 1. овог члана дужни су да поступају по прорачунима из Правила заштите од пожара.

Члан 16.

(1) **Документима просторног уређења** и урбанистичким пројектом у односу на мјере заштите од пожара утврђују се:

а) систем објеката водоснабдијевања, развој примарне и секундарне мреже са одговарајућим капацитетима за потребе заштите од пожара,

б) удаљеност између зона предвиђених за индустријске објекте, складишта запаљивих течности, гасова и експлозивних материја,

в) удаљеност између објеката различите намјене унутар индустријске зоне,

г) ширина путева који омогућавају приступ ватрогасним возилима до сваког објекта и њихово маневрисање за вријеме гашења пожара и

д) носиоци израде документима просторног уређења дужни су да у посебној цјелини дефинишу мјере заштите од пожара и експлозије.

(2) У поступку израде и доношења докумената просторног уређења или у поступку њихове измјене или допуне прибавља се мишљење Министарства у погледу планираних мјера заштите од пожара.

(3) Министар доноси пропис о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта код којих је повећан ризик од пожара.

Члан 17.

(1) Грађевински објекти граде се на мјесту и на начин да се тиме не ствара опасност од пожара за друге објекте.

(2) На постојећим објектима не могу се изводити радови који би могли довести до смањења безбједности од пожара на објекту или на сусједним објектима.

(3) Извођач радова на објектима из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да **у писаној форми** одреди и предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара.

Члан 19.

(1) Из пожарних сектора у објектима из члана 18. овог закона мора бити омогућена безбједна евакуација у случају пожара, а путеви евакуације морају имати довољну пропусност и бити на сигуран начин заштићени од ватре и дима.

(2) Пожарни сектори одређују се на основу стандарда и анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта или његовог дијела.

(3) Сви **продори инсталација: електричних, водоводних, гријања, климатизације и вентилације, између пожарних сектора морају бити тако изведени да спречавају пролаз дима и топлоте из једног пожарног сектора у други.**

(4) Сви материјали уграђени у зидове између пожарних сектора, као и ватроотпорни премази потребно је да имају мишљење из члана 31. овог закона, а њихова уградња мора бити повјерена привредном друштву или другом правном лицу овлашћеном од стране произвођача.

Члан 20.

(1) Уз захтјев за издавање грађевинске дозволе прилаже се и сагласност Министарства за предвиђене мјере и нормативе заштите од пожара у техничкој документацији.

(2) Министарство у сједишту даје сагласност за грађење:

а) објекта за прераду нафте, нафтних деривата, запаљивих течности и гасова,

б) објекта за производњу експлозивних материја,

в) производних објекта у којима се на једном локалитету у више објекта обавља јединствен технолошки процес,

г) објекта за производњу електричне енергије,

д) објекта за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, биогаз, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталиране снаге изнад 50 kW,

ђ) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање,

е) трафостанице напона изнад 110 kW,

ж) тунела дужих од 1000 m,

з) међународних и магистралних продуктовода, гасовода и нафтовода за транспорт, гасовода називног радног натпритиска више од 16 бара, уколико прелазе најмање двије општине, магистралних и регионалних топлодалековода, објекта за производњу биодизела,

и) стадиона за 10.000 и више гледалаца, објекта конструктивног распона 50 m и више, објекта висине 50 m и више, силоса капацитета више од 10.000 m³,

ј) постројења за третман опасног отпада, спаљивањем или хемијским поступцима, капацитета више од 70 t дневно,

к) постројења за третман неопасног отпада спаљивањем, термичким и/или физичким, физичко-хемијским, хемијским поступцима, као и централних складишта и/или депонија за одлагање опасног отпада,

л) регионалних депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје које има више од 200.000 становника,

љ) аеродрома за јавни саобраћај,

м) пристаништа, лука, марина и пристана (понтонa),

н) јавне жељезничке инфраструктуре са прикључцима,

- њ) телекомуникационих објеката, односно мрежа, система или средстава који су од међународног и магистралног значаја који се граде на територији двију или више општина, закључно са главним капацитетима,
- о) далековаода који се граде на територији двију или више општина,
- п) других објеката од посебног значаја за Републику и
- р) ауто-путева и брзих путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на ове путеве и граничних прелаза.

(3) Надлежни центар јавне безбједности Министарства (у даљем тексту: Центар) даје сагласност за грађење:

- а) објеката и простора намијењених за обављање пословних дјелатности,
- б) нафтовода, продуктовода и гасовода,
- в) трафостанице напона до 110 kW,
- г) далековаода који се граде на територији општине,
- д) складишних објеката,
- ђ) производних објеката у којима се на једном локалитету у једном објекту обавља јединствен технолошки процес,
- е) тунела дужине од 200 m до 1000 m,
- ж) објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансиони, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти),
- з) објеката здравствених установа, стационара и домова за смјештај лица са посебним потребама и објеката казнено-поправних установа,
- и) објеката блоковског типа и високих објеката,
- ј) надземних и подземних гаража за аутомобиле,
- к) телекомуникационих објеката (базних станица), односно мрежа, система или средстава који се граде на територији једне општине,
- л) депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје настањено до 200.000 становника,
- љ) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, биогаз, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталисане снаге до 50 kW
- и
- м) објеката за експлоатацију, прераду и оплемењивање руда (површинске копове).

(4) За индивидуалну стамбену изградњу и објекте који се повремено користе за боравак и одмор није потребна сагласност из става 3. овог члана.

(5) Сагласност из члана 20. ст. 2. и 3. овог закона даје се за цијели објекат, а када се објекат гради по дијеловима за дио објекта, ако тај дио представља засебну техничку и функционалну цјелину и може се самостално користити, односно ако ће изградња цијелог објекта трајати дуже.

(6) Сагласност на предвиђене нормативе заштите од пожара у техничкој документацији за грађење магацина за смјештај експлозивних материја као и објеката за ускладиштавање и трговински промет запаљивих течности, запаљивих гасова и гаса у боцама издаје Министарство у сједишту, односно надлежни Центар у складу са чл. 49. и 62. Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова.

(7) Министар доноси пропис о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара.

Члан 21.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која израђују техничку документацију за грађење објеката дужна су да:

- а) при изради техничке документације уграде све прописане мјере заштите од пожара у складу са технолошким пројектним задатком,

б) уз техничку документацију израде прилог заштите од пожара са назнаком свих опасности које се могу појавити при коришћењу објекта и мјера које су предвиђене у техничкој документацији да би се ове опасности отклониле и

в) наведу све прописе који су коришћени при изради техничке документације.

(2) Прилог из става 1. тачка б) овог члана израђује се за сваки објекат или дио објекта или инсталације које су предмет пројектовања и садржи изјаву са сачињеном листом примјењених техничких прописа у складу са овим законом са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.

(3)

(3) Пројектант за заштиту од пожара из става 2. овог члана може бити лице које је у сталном радном односу у привредном друштву и другом правном лицу из става 1. овог члана и које има високу или вишу стручну спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова или 180 ECTS бодова, техничког смјера и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(4) Привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију, односно прилог заштите од пожара из става 1. тачка б) овог члана, а нема запослено лице које испуњава услове за одговорног пројектанта за заштиту од пожара, закључује уговор са привредним друштвом или другим правним лицем регистрованим за израду пројектне документације, које у сталном радном односу има запосленог одговорног пројектанта за заштиту од пожара.

Члан 22.

(1) За објекте и радове за које је потребна сагласност Министарства у сједишту за предвиђене мјере и нормативе заштите од пожара у техничкој документацији, као и за индустријске објекте и објекте намијењене за јавну употребу у којима се сакупља или борави већи број лица, уз техничку документацију инвеститор је дужан да приложи и посебан елаборат у коме се на сажет и цјеловит начин на основу графичких прилога, прорачуна и текстуалних објашњења морају приказати све мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији, са предвиђеним, односно одабраним системом заштите од пожара, његовом функционалности и ефикасности.

(2) За објекте из става 1. овог члана, за које су посебним прописом одређене мјере заштите од пожара, инвеститор не прилаже посебан елаборат већ уз техничку документацију израђује прилог заштите од пожара из члана 21. став 1. тачка б) овог закона.

(3) Елаборат из става 1. овог члана садржи изјаву са сачињеном листом примјењених техничких прописа у складу са овим законом са потписом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.

Члан 23.

(1) За израду елабората из члана 22. овог закона може се овластити организација која има најмање четири ангажована пројектанта који имају високу школску спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова техничког смјера, најмање три године радног искуства у одговарајућој струци и положен стручни испит у тој струци, од којих најмање један пројектант мора да има положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(2) Овлашћење из става 1. овог члана на захтјев привредног друштва или другог правног лица даје Министарство у сједишту **на период од пет година.**

(3) Рјешењем се укида дато овлашћење ако се у организацији из става 1. овог члана промијене околности тако да организација не испуњава прописане услове или ако се у поступку надзора утврди да се организација приликом израде елабората не придржава прописа и других норматива заштите од пожара.

Члан 24.

(1) Уз захтјев за издавање употребне дозволе изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља засебну техничку и функционалну цјелину и који се као

такав може самостално користити прилаже се и сагласност Министарства којем се утврђује да су у њима спроведене мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији.

(2) Сагласност из става 1. овог члана за објекте из члана 20. **ст. 2. и 5.** овог закона даје Министарство у сједишту, а за објекте из члана 20. **ст. 3. и 5.** овог закона даје надлежни Центар.

(3) Одобрење за употребу објекта у којем је уграђени систем за дојаву и гашење пожара, уређаји за контролно и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара може се издати након што се испита њихова исправност и оптимално дјеловање у складу са пројектним рјешењем и примијењеним стандардима и нормативима.

(4) Испитивање из става 3. овог члана и периодично испитивање према техничким прописима и упутству произвођача могу вршити само привредна друштва и друга правна лица која су регистрована за ту дјелатност и који су добили одобрење Министарства **на период од пет година.**

(5) Министар доноси пропис о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара.

Члан 25.

(1) Електричне, вентилационе, гасне, нафтоводне, топловодне, громобранске и друге инсталације и уређаји, као и димоводи, морају се поставити, односно изводити, користити и одржавати према прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима и упутствима произвођача, о чему мора постојати документација.

(2) Системи за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се ствара запаљива прашина или паре масноће морају се редовно прегледати, а наведени системи чистити свака три мјесеца.

(3) Градови и општине на територији Републике Српске дужни су донијети одлуку о формирању димњачарске службе или потпишу уговор са фирмама које врше ту дјелатност, која подразумјева обавезу једном годишње чишћења и контроле димоводних објеката и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објеката.

(4) Инсталације и уређаји из става 1. овог члана, као и димоводи и ложишта могу се употребљавати само ако су исправни и ако су правилно постављени.

Члан 30.

(1) У објектима у којима се одржавају јавни скупови, приредбе, сајмови и слично, организатори су дужни да за вријеме њиховог трајања обезбиједи ватрогасно дежурство.

(2) У привредним друштвима и другим правним лицима ватрогасно дежурство се организује и у току процеса рада када је повећана опасност од избијања пожара.

(3) Под ватрогасним дежурствима из ст. 1. и 2. овог члана подразумијева се присуство више лица стручно оспособљених за гашење пожара са одговарајућом опремом и средствима за благовремено гашење почетних пожара.

(4) При пројектовању и изградњи високих стамбених објеката и **објеката** намијењених за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансионери, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри површине више од 500 м², аеродроми и други слични објекти) и индустријским објектима обавезно је постављање уређаја који омогућавају откривање и јављање пожара.

(5) У **високим објектима (осим стамбених зграда), у зградама архива и документације од посебних вриједности, у објектима у којима се обавља трговина површине преко 3500 м², у објектима који служе за изложбе површине преко 1000 м², музејима, биоскопима, позориштима, аеродромским зградама површине преко 1000 м², поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара).**

(6) Уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, тако да се обезбиједи њихово стално и несметано функционисање.

(7) У објектима у којима се одвијају технолошки процеси у којима се производе, прерађују, користе и ускладиштавају запаљиве, експлозивне и друге опасне материје, поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је и уградња:

- а) уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара) и спречавање његовог ширења,
- б) уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина) и
- в) других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса, зависно од намјене објекта и опасности од појаве пожара.

(8) Министар доноси пропис о техничким нормативима за израду техничке документације којом морају бити снабђевени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање.

Члан 31.

(1) Страно привредно друштво које ставља у промет уређаје, опрему и средства за заштиту од пожара и експлозија дужно је да прије стављања у промет прибави атест (исправу) регистроване или овлашћене организације у смислу Закона о стандардизацији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02), а за опрему која се користи у технолошким и другим процесима са лако запаљивим или експлозивним материјама дужно је да Министарству у сједишту достави доказ о извршеном испитивању њихове усклађености са прописима и стандардима о заштити од пожара и експлозија земље поријекла.

(2) За стављање у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија из става 1. овог члана, **као и услове за редовно испитивање и сервисирање**, потребно је прибавити мишљење Министарства у сједишту.

Члан 32.

(1) Корисници ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара дужни су да обезбиједу редовно испитивање апарата према упутству произвођача, односно стандардима, а најмање једном годишње.

(2) Испитивање апарата из става 1. овог члана који се налазе у употреби може вршити привредно друштво и друго правно лице и предузетник који су регистровани за ту дјелатност, а имају одговарајућу техничку опрему, пословни простор и стручне раднике и који за то добију одобрење Министарства **на период од пет година**.

(3) О извршеним испитивањима и прегледима води се евиденција, која садржи идентификациони број апарата, име радника који врши испитивање и датум испитивања.

(4) Евиденцију из става 3. овог члана прописује министар.

Члан 36.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи дужни су, **а најкасније у року од 30 дана**, да обезбиједу обуку која се састоји у информисању и упознавању сваког радника према посебно утврђеном програму у погледу опасности од пожара које се тичу послова и задатака на које је распоређен, као и о мјерама и средствима за гашење пожара, практичној употреби приручних апарата, уређаја и опреме и средстава за гашење пожара и да их упознају са материјалном и другом одговорношћу због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара приликом:

- а) запошљавања,
- б) премјештаја или промјене посла,
- в) увођења нове радне опреме или промјене опреме и
- г) увођења нових технологија.

(2) Субјекти заштите од пожара дужни су да једанпут у току три године врше провјеру знања радника из става 1. овог члана, о чему се води евиденција.

(3) Обука радника у смислу става 1. овог члана спроводи се у току радног времена.

(4) Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана примјењују се и на предузетнике.

V ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКЕ СЛУЖБЕ

1. Ватрогасно-спасилачке јединице

Члан 39.

(1) Ради учествовања у спровођењу превентивних мјера заштите од пожара, које су у функцији благовремености и повећања ефикасности ватрогасне интервенције, гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, спровођење мјера заштите од пожара утврђених планом заштите од пожара општине – града, пружање техничке помоћи у незгодама и опасним ситуацијама, те обављање и других послова у еколошким и другим несрећама, оснивају се ватрогасне јединице.

(2) Ватрогасне јединице могу бити професионалне ватрогасне јединице и добровољне ватрогасне јединице.

(3) Професионалне ватрогасне јединице оснивају се у складу са овим законом за подручје општине или града или за дио тог подручја као територијалне ватрогасне јединице, а у привредним друштвима и другим правним лицима као предузетне ватрогасне јединице.

(4) Добровољне ватрогасне јединице формирају се у ватрогасним друштвима, а могу се формирати и у привредним друштвима и другим правним лицима, јединицама локалне самоуправе, републичким органима управе и другим органима.

(5) Ватрогасне јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.

Члан 41.

(1) Двије или више општина могу споразумно основати заједничку територијалну ватрогасну јединицу.

(2)

(3)

Члан 42.

(1) Територијалном ватрогасном јединицом руководи старјешина територијалне ватрогасне јединице, којег именује начелник општине, односно градоначелник на основу спроведеног јавног конкурса.

(2) Надлежни орган општине, односно града доноси пропис о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у **територијалној** ватрогасној јединици након прибављеног мишљења Министарства у сједишту.

Члан 44.

(1) У јединицама локалне самоуправе са више од 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасна јединица.

(2) У јединицама локалне самоуправе до 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасна јединица или добровољна ватрогасна јединица способна за гашење пожара.

(3)

Члан 46.

(1) Ватрогасне јединице из члана 44. овог закона доносе годишњи план и програм за стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца-спасилаца (у даљем тексту: ватрогасаца) и њихову спремност за брзо и ефикасно дјеловање у извршавању задатака, као и начин вршења провјере стручног знања ватрогасаца.

(2) Министарство у сједишту даје сагласност на план и програм из става 1. овог члана, а контролу над његовим извршавањем врши надлежни Центар.

(3) Ватрогасне јединице из става 1. овог члана након извршавања плана и програма стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца организују провјеру стручног знања ватрогасаца.

(4) **Ватрогасац** који приликом провјеравања стручног знања не покаже задовољавајући успјех не може наставити рад на пословима и задацима на које је распоређен.

(5)

Члан 47.

(1) **Ватрогасне јединице** дужне су да воде евиденцију о пожарима и елементарним непогодама, као и евиденцију о учешћу у гашењу пожара и спасавању људи и имовине.

(2) **Ватрогасне јединице** и добровољне ватрогасне јединице из члана 44. овог закона дужне су да скупштини општине, на њен захтјев, достављају сталне и повремене извјештаје који се тичу послова заштите од пожара и да одмах након извршене интервенције на гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром **доставе извјештај о интервенцији у надлежни Центар.**

Члан 49.

(1) **Ватрогасне јединице** из члана 44. овог закона морају имати најмање 12 ватрогасаца.

(2) Приликом утврђивања броја ватрогасаца у свим ватрогасним јединицама мора се водити рачуна о способности и спремности ватрогасне јединице тако да свака смјена која је на дужности буде по свом бројном саставу и техничкој опреми способна за ефикасно гашење пожара.

(3) У свакој смјени мора бити присутан број ватрогасаца одређен планом заштите од пожара.

(4) У вријеме обављања послова и задатака ватрогасац не смије бити под утицајем алкохола или опојних дрога или психотропних супстанци.

(5) Техничка опрема и средства за гашење пожара морају бити исправна, у приправности и одржавати се према упутству произвођача, о чему се води евиденција.

(6) Ватрогасне јединице, морају да обезбједе минимум ватрогасне опреме на основу Плана заштите од пожара града, односно општине.

Члан 50.

(1) За ватрогасца у ватрогасној јединици **из члана 44. овог закона** може се примити лице које, поред општих услова, испуњава и сљедеће посебне услове:

а) да има најмање стручну спремну квалификованог радника одговарајуће техничке струке (ватрогасне, грађевинске, металске, браварске, хемијске, електричарске и друге струке),

б) да није старије од **21** године и

в) да је здравствено и психофизички способно за вршење послова гашења пожара и спасавања људи и имовине.

(2) Здравствене и психофизичке услове из става 1. овог члана прописује подзаконским актом министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите.

(3) Лице из става 1. овог члана може учествовати у гашењу пожара ако је положило стручни испит за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици.

(4) Општим актом територијалне ватрогасне јединице, односно привредног друштва и другог правног лица које је основало предузетну ватрогасну јединицу могу се прописати и други посебни услови за обављање послова и задатака ватрогасаца.

Члан 51.

(1) Стручни испит за руководиоца акције гашења пожара дужни су да положе старјешине професионалних ватрогасних јединица, њихови замјеници, радници професионалних ватрогасних јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасних јединица који руководе јединицом у гашењу пожара.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, чланови (ватрогасци) добровољних ватрогасних јединица који те дужности не обављају професионално, полажу испит за руководиоца акције гашења пожара, односно за звање ватрогасца у добровољној ватрогасној јединици по правилима Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Старјешина из члана 42. став 1. овог закона дужан је, у року од шест мјесеци од дана именовања, да положи стручни испит за руководиоца акције гашења пожара.

(4) Радници професионалних ватрогасних јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасних јединица из става 1. овог члана који руководе јединицом у гашењу пожара, могу полагати стручни испит за руководиоца акције гашења пожара ако имају положен стручни испит за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици и једну годину радног искуства на пословима ватрогасца, након положеног стручног испита за ватрогасца.

(5) Министар доноси прописе о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце и руководиоце акције гашења пожара, као и прописе о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца у професионалним ватрогасним јединицама и правила службе у ватрогасним јединицама.

Члан 52.

(1) Стручни испит из члана 51. става 1. овог закона, као и стручни испит из члана 50. **ст. 3. и 4.** овог закона полаже се пред испитном комисијом коју именује **надлежни** Центар.

(2) Комисија из става 1. овог члана има пет чланова од којих један члан мора бити из Министарства у сједишту, а један из Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Трошкове полагања стручног испита сноси ватрогасна јединица ако је она кандидата упутила на полагање.

(4) Висину трошкова за полагање стручног испита одређује министар.

Члан 53.

(1) У ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона рад се одвија у смјенама, с тим што рад у једној смјени не може трајати дуже од 12 часова.

(2) Рад у једној смјени може се продужити само ако је то неопходно за гашење пожара и спасавање људи и имовине, као и за вршење неодложних послова и задатака одређених општим актом ватрогасне јединице.

Члан 54.

(1) Ради организованог добровољног учествовања грађана у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, као и ради превентивне дјелатности, пропагирања ватрогаства и вршења других задатака у вези са заштитом од пожара, у складу са овим законом и планом заштите од пожара, физичка лица и привредна друштва и друга правна лица могу оснивати ватрогасна друштва.

(2)

Члан 56.

(1) У добровољној ватрогасној јединици из члана 44. овог закона старјешина и руководиоца акције гашења пожара у смјенама морају испуњавати исте услове за заснивање радног односа као и старјешина и руководиоца акције гашења пожара у територијалној ватрогасној јединици.

(2) За професионално обављање послова старјешине и руководиоца акције гашења пожара у добровољним ватрогасним јединицама, осим добровољних ватрогасних јединица из члана 44. овог закона, може се примити на рад лице које испуњава услове из члана 50. став 1. т. а) и в) и члана 51. **став 4.** овог закона.

(3) За професионалног ватрогасца у саставу добровољне ватрогасне јединице може се примити на рад лице које испуњава услове прописане за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици из члана 50. **ст. 1. и 4.** овог закона.

(4) Професионални ватрогасци у добровољним и предузетним ватрогасним јединицама имају иста права, обавезе и одговорности које су овим законом утврђене за професионалне ватрогасце у територијалним ватрогасним јединицама.

Члан 72.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

(2) Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара одређених овим законом и плановима заштите од пожара, као и над спровођењем прописа о техничким нормативима у погледу заштите од пожара врши Инспекторат.

(3) Инспекцијске послове из става 2. овог члана из области заштите од пожара врше инспектори за заштиту од пожара.

(4) Контролу над радом ватрогасне јединице у погледу спремности и техничке опремљености јединице, стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасца и способности ватрогасне јединице за гашење пожара врши Центар.

(5) Изузетно од става 2. овог члана, контролу над примјеном прописа о техничким нормативима заштите од пожара код привредних друштава или других правних лица која уз техничку документацију за грађење израђују прилоге и елаборате заштите од пожара у складу са чл. 21. и 22. овог закона врши инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у Министарству.

(6) Надлежна организациона јединица Министарства врши надзор над примјеном прописа заштите од пожара у техничкој документацији за грађење објеката и изграђених објеката, у поступку давања сагласности из чл. 20. и 24. овог закона, као и преглед документације и контролу усаглашености документације и стварног стања објеката, у поступку категоризације угрожености од пожара.

Члан 73.

(1) **Ватрогасне јединице из члана 44. овог закона посредством радника**, врше поједине стручне послове надзора који се односе на благовременост и повећање ефикасности ватрогасне интервенције, функционалност и исправност водозахвата, хидраната, апарата за гашење пожара, димовода, одлагања запаљивих течности и гасова и других запаљивих материјала у подрумима, на таванима и другим мјестима која представљају опасност, проходност пожарних путева и прилаза електричним разводним таблама, хидрантима, апаратима, блокадним вентилима гасних инсталација и инсталација са запаљивим течностима, забрану коришћења отвореног пламена и пушења на пожарно угроженим просторима.

(2) Послове из става 1. овог члана могу вршити само руководиоци акције гашења пожара.

(3) О извршеној контроли сачињава се записник са приједлогом мјера за отклањање узрока који могу да доведу до избијања и ширења пожара, који се доставља власнику, односно кориснику објекта.

(4) Ако власник, односно корисник објекта не изврши предложене мјере из става 3. овог члана, ватрогасна јединица из става 1. овог члана о томе одмах обавјештава Инспекторат.

(5) Надзор над вршењем послова из става 1. овог члана врши Инспекторат.

Члан 79.

(1) Средства за рад територијалних ватрогасних јединица основаних у општини, односно граду као посебних унутрашњих организационих јединица обезбјеђују се у буџету општине, односно града, као и из намјенских средстава за ове јединице у остваривању задатака цивилне заштите и прихода које остваре вршењем услуга које не спадају у редовну дјелатност ових јединица, те других извора у складу са законом.

(2) Средства за рад предузетних ватрогасних јединица обезбјеђује привредно друштво или друго правно лице које је основало ту јединицу, као и из намјенских средстава за остваривање задатака цивилне заштите, основана у складу са **Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама**.

Члан 80.

(1) Средства за рад ватрогасних друштава и добровољних ватрогасних јединица које су формиране у ватрогасним друштвима обезбјеђују се из буџета општине, односно града, чланарина и поклона, намјенских средстава која се дају на коришћење као опрема и инвентар за остваривање задатака ових јединица у функционисању цивилне заштите у складу са **Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама**, те из других извора.

(2) Средства за рад добровољног ватрогасног друштва које је основано за једно или више привредних друштава или других правних лица и за рад добровољне ватрогасне јединице тога друштва обезбјеђују се из средстава привредног друштва, односно других правних лица за која је друштво основано, и других извора.

Члан 83.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице из члана 23. овог закона или привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију за грађење објеката, односно новчаном казном од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које израђује техничку документацију за грађење објеката, ако:

а) не утврди прописану организацију (члан 9) и не поднесе захтјев за прописану категоризацију (члан 9а),

б) супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара потврди да су у потпуности примијењени прописи, стандарди и други нормативи заштите од пожара којима је обезбијеђена функционалност и ефикасност техничком документацијом привредних, односно одабраних мјера и норматива заштите од пожара (**чл. 21. и 22.**) и

в) не поступи у складу са прописима и стандардима при испитивању из члана 24. став 4, члана 32. став 2. и члана 33. овог закона, те ако та испитивања врши без одобрења из члана 24. став 4. и члана 32. став 2. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник регистрован за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу из члана 23. овог закона или привредном друштву и другом правном лицу или предузетнику регистрованом за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ.

(4) Ако Ватрогасни савез Републике Српске, средства за техничко опремање ватрогасних јединица користе супротно одредбама из члана 81. става 1. овог закона казниће се новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ, а одговорно лице у Ватрогасном савезу Републике Српске, граду или општини казниће се новчаном казном од 300 КМ до 1.000. КМ.

(5) Новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ казниће се одговорно лице у јединици локалне самоуправе:

а) уколико не спроведе предвиђене мјере из члана 25. став 3. овог закона,

б) уколико не обезбједи бројност ватрогасаца из члан 49. став 1. овог закона

в) уколико не обезбједи услове из члана 49. став 5. и 6.

Члан 84.

(1) Новчаном казном од 1000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

- а) при извођењу радова на објектима не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара (члан 17. став 3),
- б) не одреди пожарни сектор или не спроведе све техничке мјере на основу којих су ови сектори одређени (члан 18),
- в) употребљава неисправне или неправилно постављене инсталације, уређаје, као и димоводе и ложишта или нема документацију о одржавању (члан 25),
- г) држи или ускладиштава лако запаљиве материје противно одредбама члана 26. став 1. овог закона или користи отворену ватру противно одредби члана 26. став 2. овог закона,
- д) не држи у приправности уређаје, опрему и алат за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (члан 28. став 1),
- ђ) не обезбиједи ватрогасно дежурство (члан 30.) и ако не обезбиједи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 32. став 1),
- е) не обезбиједи редовно испитивање исправности и функционалности уређаја, односно система за дојаву и гашење пожара према упутству произвођача, а најмање једанпут годишње и ако о томе не постоји евиденција (члан 33),
- ж) стави у промет уређаје, опрему и средства противно одредбама члана 31. овог закона или ако не изрши наређење о забрани употребе такве опреме (члан 76),
- з) се понаша супротно одредби члана 34. овог закона,
- и) не изврши обучавање и упознавање радника са опасностима од пожара и практичном употребом средстава за гашење пожара као и прописану провјеру радника у руковању апаратима за почетно гашење пожара (члан 36),
- ј) не донесе план и програм стручног усавршавања ватрогасаца или не организује његово спровођење или не врши провјера стручног знања ватрогасаца (члан 46),
- к) не обезбиједи бројност ватрогасаца (члан 49. став 3) или су ватрогасци под утицајем средстава из члана 49. став 4. овог закона или не одржава техничку опрему из средстава у складу са чланом 49. став 5. овог закона,
- л) по сазнању за пожар не поступи у складу са чланом 62. овог закона,
- љ) спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара (члан 66),
- м) без оправданих разлога не стави на располагање алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине (члан 67. став 3),
- н) не уплаћују обавезе из члана 81. овог закона,
- њ) уколико не спроведе мјере заштите од пожара (члан 74) и**
- о) не донесу Правила заштите од пожара (члан 146).**

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 5.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 150 КМ до 1.500 КМ и одговорно лице у привредном друштву, другом правном лицу или предузетник.

Члан 86.

Постојеће ватрогасне јединице и ватрогасна друштва основана у складу са раније важећим законом, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86а.

Организације које посједују одобрење за израду елабората из члана 22. став 1. овог закона, дужне су покренути поступак за издавање овлашћења у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 87.

Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

а) Правилник о условима, основима и мјерилима за разврставање привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа и предузетника у одговарајуће категорије угрожености од пожара (члан 8. став 3),

б) Методологију за израду планова заштите од пожара (члан 14. став 2),

в) Правилник о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта код којих је повећан ризик од пожара (члан 16. став 3),

г) Правилник о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља, борави или ради већи број лица (члан 18. став 2),

д) Правилник о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара (члан 24. став 5),

ђ) Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (члан 27. став 2),

е) Правилник о техничким нормативима за израду техничке документације којом морају бити снабђевени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање (члан 30. став 6),

ж) Правилник о вођењу евиденције из члана 32. став 4. овог закона,

з) Правилник о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце и руководиоце акције гашења пожара (члан 51. став 4),

и) Правилник о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца у професионалним ватрогасним јединицама (члан 51. став 4) и

ј) Правила службе ватрогасних јединица (члан 51. став 4).

(2) Министар ће у року из става 1. овог члана, у сарадњи са министром надлежним за послове енергетике, донијети Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара (члан 20. став 6).

Члан 87а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о изгледу и садржају пројекта за техничко опремање ватрогасних јединица из члана 81. става 10. овог закона и Правилник о програму и начину припремања и полагања стручног испита радника који раде на пословима спровођења заштите од пожара.